

SZEPESI MŰVÉSZEK

A XIX–XX. SZÁZADBAN



A SZEPESI SZÖVETSÉG
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSA

A NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET TERMEIBEN
(BUDAPEST, V., ERZSÉBET TÉR)

1937 MÁRCIUS 11–29

A SZEPESI SZÖVETSÉG KIADÁSA

SZEPESI MŰVÉSZEK

A XIX–XX. SZÁZADBAN

Frank - György márc

A SZEPESI SZÖVETSÉG

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSA

A NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET TERMEIBEN
(BUDAPEST, V., ERZSÉBET TÉR)

1937 MÁRCIUS 11–29

A SZEPESI SZÖVETSÉG KIADÁSA

FŐVÉDNÖKÖK:

Dr. HÓMAN BÁLINT

m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter.

SZENDY KÁROLY

Budapest székesfőváros polgármestere.

Gróf ZICHY JÁNOS

v. b. t. t., a Nemzeti Szalon elnöke.

Dr. TASNÁDY NAGY ANDRÁS

m. kir. államtitkár.

V É D N Ő K Ö K:

CSÁNKY DÉNES

a Szépművészeti Múzeum főigazgatója.

KUN GYULA

miniszteri tanácsos,
a Lőcsei Diákszövetség elnöke.

Dr. FELKAY FERENC

székesfővárosi tanácsnok,
a közoktatási ügyosztály vezetője.

Dr. NÉMETHY KÁROLY

m. kir. kormányfőtanácsos, szföv. tanácsnok,
a közművelődési ügyosztály vezetője.

Dr. GEREVICH TIBOR

egyetemi nyilv. rendes tanár,
a Műemlékek Orsz. Bizottságának elnöke.

NÉMETHY KÁLMÁNNÉ

a Szepesi Szövetség Jótékonyági
Osztályának elnöke.

Dr. vitéz HAÁSZ ALADÁR

miniszteri tanácsos.

Dr. PASTEINER IVÁN

az Egyetemi Könyvtár igazgatója,
a közgyűjtemények orsz. főfelügyelője.

Dr. HEKLER ANTAL

egyetemi nyilv. rendes tanár.

Dr. PAZÁR ZOLTÁN

kir. kúriai bíró,
a Késmárki Diákszövetség elnöke.

HOEPFNER GUIDÓ

felsőházi tag, kir. tanácsos,
műépítész.

Dr. PINTÉR JENŐ

tankerületi kir. főigazgató,
a Magyar Tudományos Akadémia
rendes tagja.

Dr. JALSOVICZKY KÁROLY

miniszteri osztályfőnök.

PRIHRADNY KÁLMÁN

m. kir. kormányfőtanácsos,
ny. MÁV. igazgató,
a Szepesi Egyesület elnöke.

KALMÁR BÉLA

rendőrfőkapitány helyettes,
az Iglói Diákszövetség elnöke.

Dr. TRAEGER ERNŐ

miniszteri tanácsos, kormánybiztos.

Gróf ZICHY ISTVÁN

felsőházi tag,
a Magyar Történeti Múzeum főigazgatója.

A SZEPESI SZÖVETSÉG TISZTIKARA:

Ügyvezető elnök:	KRISCH JENŐ szföv. felső keresk. isk. igazgató.
Alelnökök:	KALMÁR ELEK ny. tanker. főigazgató, Dr. SZEPESSY REZSŐ ny. szföv. ker. előjáró-tanácsnok.
Főtitkár:	CSERVENKAY KÁROLY szföv. felső keresk. isk. tanár.
Titkár:	WINKELMANN LÁSZLÓ szföv. tisztviselő.
Ügyész:	Dr. SZÖNYEY DEZSŐ ügyvéd.
Főjegyző:	OSZWALD ALBERT áll. gyak. felső keresk. isk. tanár.
Jegyző:	SZENT-ISTVÁNY GYULÁNÉ, festőművész-tanár özvegye.
Főpénztáros:	HAYDE SÁNDOR bankcégvezető.
Pénztáros:	LUKÁCH LAJOS szföv. tisztviselő.
Ellenőr:	LIPTER REZSŐ.
Könyvtáros:	FARKAS JÓZSEF ny. szföv. igazgató.
Háznagy:	HAYDE IRÉN szföv. iskolanővér.
Számvizsgálók:	HILLEBRAND FERENC, a Pénzügyi Központ főrevizora, Dr. GÖMÖRY SÁNDOR, okl. vegyész-mérnök, tanársegéd, Dr. WESZTER BÉLA, számvevőszéki osztálytanácsos.

A Jótékonyági Osztály elnöke: NÉMETHY KÁLMÁNNÉ, Tébe igazgató neje.

Az Irodalmi és Művészeti Szakosztály elnöke: Dr. MOHR GYÖZÖ középiskolai tanár.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK:

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖKÖK:

WEISS FÜLÖP

PRESZLY ELEMÉR dr.

ALELNÖKÖK:

CSÖK ISTVÁN

GEREVICH TIBOR dr.

HORVAI JÁNOS

FARKAS ZOLTÁN dr.

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

PÉNZTÁROS:

LEHEL BÉLA

FŐTITKÁR:

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

TITKÁRNŐ:

V. CSERESNYÉS ERNA

ELŐSZÓ

A Szepesi Szövetség megalapítása óta foglalkozott a szepesi művészek kiállításának gondolatával. Az évek folyamán tartottunk is e tárgyban néhány értekezletet, a terv azonban különböző akadályok miatt nem volt megvalósítható. A cipszer szívósságnak és kitartásnak a jele, hogy nem engedték elaludni a szép eszmét. Bár esztendőök multán is, de mégis megvalósítottuk.

Michelangelo Buonarotti olasz szobrász, festő, építész és költő, a XVI. század legnagyobb művésze és gondolkodója, egyik szonettjében azt mondja, hogy a művészi alkotás fölött „halálnak és időnek nincsen hatalma”.

Át- és átérezzük Michelangelo szavainak mély igazságát, amikor a XIX. és XX. század szepesi művészeinek alkotásait kiállítás keretében bemutatjuk a magyar közönségnek. Az örökre elköltözött cipszer művészek alkotásai fölött sem volt hatalma halálnak és időnek. Itt élnek ők közöttünk műveikben, halhatatlan alkotásaikban.

A meghalt és élő szepesi művészek festményein és szobrain eltűnődve, magunk előtt látjuk a Szepességet. Eszünkbe jutnak a Tatra tekintélyt parancsoló hegyóriásai, a szepesi fensík csodaszép tájai, barátságos folyókkal ékesített völgyei, vadregényesen zúgó, örökzöld erdői, virágos rétei, mezői, kies falvai, régi nagy időkről mesélő várromjai, ódon városkái és a kemény munkában megedzett cipszerjei. Felelevenednek lelkünkben ifjonti álmaink gyönyörű emlékei, helyes cipszer leánykákról, szorgalmas, szép cipszer asszonyokról.

A meghalt művészek emlékére elhelyezzük szívből fakadó kegyeletünk, őszinte ragaszkodásunk és nagy elismerésünk soha el nem hervadó koszorúját. Az élő művészeket hódoló szeretettel és igaz nagyrabecsüléssel magunkhoz öleljük. Büszkék vagyunk mindannyiukra, akár mint tiszteletreméltó úttörők, akár mint európai nevű nagymesterek, akár mint a művészeti oktatás cipszer szorgalmú és alaposságú munkásai szereztek tiszteletet és becsületet szűkebb szepesi hazánknak. És ez a legfőbb oka annak, amiért műveiket igaz örömmel és nagy szeretettel, költ-

séget és fáradságot nem kímélve, gyűjteményesen kiállítva a nagy nyilvánosságra hozza a Szepesi Szövetség.

Hódolatteljes köszönetet mondok e helyen elsősorban fővédnökeinknek és védnökeinknek tisztjük elvállalásáért.

Hálás köszönetet mondok e helyen is Lux Elek szobrászművész-tanár úrnak a kiállítás eszméjének felkarolásáért. Neki és Kőszeghy Elemér festőművész, író és múzeumi igazgató úrnak nagy hozzáértésükért, kitűnő tanácsaikért, amelyekkel a kiállítás rendezésének ügyét nagyban előmozdították, s az utóbbinak azért is, hogy az elhalt művészek Budapesten található képeit nagy fáradsággal összegyűjtötte és a katalógust szerkesztette.

Őszinte köszönetemet tolmácsolom Kalmár Elek c. tanterületi főigazgató úr Öméltóságának, a Szepesi Szövetség fáradhatatlan alelnökének és Vitéz Mátyás festőművész úrnak, akik a kiállítás előkészítésében hathatósan támogattak bennünket, Hayde Sándor bankcégjegyző úrnak, a Szepesi Szövetség ügybuzgó főpénztárosának, a kiállítás anyagi ügyeinek gondos és pontos elintézéséért.

Végül köszönetemet fejezem ki a Nemzeti Szalon nagytekintetű igazgatóságának a kiállítás helyiségeinek kedvezményes átengedéséért, a jury mélyen tisztelt tagjainak a képek kiválogatásáért.

Gyakran halljuk művészeinket panaszkodni, hogy különösen a mai nagyon súlyos időkben nem élvezik, nem érzik eléggé a művelt nagyközönség elismerésének és szeretetének melegét.

A Szepesi Szövetség e kiállítás megrendezésével őszinte nagy elismeréséről és mérhetetlen szeretetéről óhajtja meggyőzni nagyon kedves szepesi művészeinket. És tesszük ezt annál nagyobb örömmel, mert lobogónkra jeligéül írtuk fel: „Csak el ne engedjük egymás kezét!”

A kiállítást a mélyen tisztelt közönség szíves jóindulatába és nagy szeretetébe ajánlom.

Budapesten, 1937. évi március hó 5-én.

A Szepesi Szövetség nevében:

KRISCH JENŐ ügyv. elnök.

A SZEPESSÉG ÚJABBKORI FESTŐI ÉS SZOBRA SZAI

A középkorban dúsan virágzó magyar művészet szerves fejlődését a XVI—XVIII. században megszakította a török uralomnak, vallási és függetlenségi harcoknak, nemzeti elnyomásnak és tespedésnek a művészetre mostoha korszaka. Ebben a korban néhány többnyire külföldön élt, magyarországi származású festőn kívül csak a XVIII. században fellendült templom- és kastélyépítkezésekkel hazánkba jött osztrák festőkről és szobrászokról esik szó művészeti irodalmunkban. A barokk kornak különösen a festészete és szobrászata igen szegény belföldi származású művelőkben.

A Szepességen aránylag kedvezőbb a művészet helyzete a XVII—XVIII. században, mint az ország többi részein. Itt is elhallgattak a műzsák, amikor a mohácsi vész után I. Ferdinánd és a szepesi várban született János király uralma két pártra szakította a nemzetet s még a Szepesség két szabad királyi városát, Lőcsét és Késmárkot is véres harcra indította egymás ellen. Itt is lehanyatlak az egyházi művészetnek az a csodás virágzása, amely a huszita kor és a mohácsi vész között a Szepesség templomait a műalkotások pazar pompájával szerelte fel. Itt azonban nem olyan mély a szakadék a középkor és a legújabb kor művészete között, mint országsszerte. A történeti országterületnek ezen a részén, amely településtörténeti, önkormányzati és társadalmi téren is egészen sajátosan alakult ki, a kulturális, s főként művészeti élet is sok tekintetben önálló fejlődű volt.

A festészetben és szobrászatban ez az önállóság nem olyan szembeszökő, mint az építészetben, amelynek terén a Szepesség termelte ki az olasz hatást mutató felsőmagyarországi reneszánsz stílust. Az ábrázoló művészet termelésében nagyobb hézagot

okozott az egyházművészeti igényeknek a reformáció elterjedése folytán bekövetkezett mérséklődése. Ám azért a Szepességen, s különösen Lőcsén, amely a középkori szepesi művészetnek is központja volt, a XVII. és XVIII. század folyamán állandóan szerepelnek szobrászok és festők. Az egyházi művészet terén főként epitáfiumokat faragnak és festenek. Ezeken idővel mind nagyobb teret nyernek az elhaltak ábrázolásai. Temetési zászlók és ravatalképek szintén alkalmat adtak arcképfestésre, amely a XVII. század derekán már a főúri házakon kívül is mind jobban elterjed. A festett puhafabútorokon, amelyek a fenyves Szepességen nagyon kedveltek és elterjedtek voltak, allegorikus ábrázolásokkal és a tájképfestés első kezdetleges próbálkozásaival találkozunk.

Ezek a művészeti alkotások többnyire nem nagyigényűek és sokszor nem is kapcsolhatók össze az írott emlékekből ismert festők és szobrászok neveivel. Annyi azonban kétségtelen, hogy a Szepesség erősen kulturális hajlamú lakossága minden időben foglalkoztatta a művészetet szolgáló fiait. A szepesi összetartás, amely a mai időkben társadalmi és jótékonyági téren terem áldásos gyümölcsöket, a régi művészetben is jótékonyon éreztette hatását. Általában a művészeti élet sajátos alakulására erős befolyással voltak azok az ősi tulajdonságok, amelyek a szepesi embert úgy a múltban, mint a jelenkorban jellemzik.

A kis Szepesország lakossága, amelyben mindig a százados multú birtokos osztálynak s a Jókai Lőcsei fehér asszonyában találóan jellemzett „német-magyar” városi polgárságnak egymással sokszor keveredő elemei vezettek kulturális téren, egységes népjellemet alakított ki. A szepesi erkölcs, a munkaszeretet és alaposság, a hagyományokhoz való ragaszkodás, a nehezen termő, de természeti szépségekkel gazdagon megáldott szülőföld felfokozott szeretete, a szűkebb hazából származók közötti összefogás, amely a régibb időkben, amikor egy-egy vidék fiai többnyire a szülőföldjükön éltek-haltak, némi tartózkodásban

nyilvánult meg a máshonnan jöttek irányában: mindez nyomot hagyott a művészet fejlődésében is és hozzájárult ahhoz, hogy még az újabb korban is nem csak szepesi művészekről, hanem szepesi művészetről beszélhessünk.

Amikor az egész országban osztrák festők festik tele a barokk templomok falait, a szepesiek a maguk szerényebb tehetségű, de saját vérükből fakadt művész honfitársaikat foglalkoztatják. A Szepességnek legnevezetesebb barokk műemlékét, a híres késmárki fatemplomot, a lőcsei **Kramer Gottlieb** festő (1683—1744) és **Lersch János** késmárki szobrász (működik 1717 körül) látták el művészi dísszel. A késmárki fatemplom festményei tönkrementek, de Kramernak a gömörmezei Rostár templomában levő 1722-ből származó, szignált oltárképe, a lőcsei ev. templomban neki tulajdonítható „Izsák feláldozása” és szepesi magántulajdonban levő, kecskenyáját ábrázoló képei már határozott művészi egyéniséget mutatnak be. A Kramer-családban, amelyből a XVII. században egy jeles lőcsei ötvös is ismeretes, a festészet művelése apáról fiúra szállt. Kramer fia, **Kramer Jónás Gottlieb** (1716—1771), az arcképfestést művelte. Nála tanult az 1730-ban született **Kramer Dániel**. A Kramerek mellett egyidejűleg más festők is működnek Lőcsén: a század első negyedében **Alauda József** (eml. 1711—1728), a század közepén **Reich János** (eml. 1755). A század végén **Köbling Sebestyén** említi (1787) mint festőt. **Wagner József Frigyes** ez időtájt pasztell arcképeket fest Lőcsén, **Lersch József** pedig, aki valószínűleg Alaudával egy családból származik, oltárképeket s 1804-ben a kassai színház számára olimpusi jeleneteket feltüntető függönyt fest. A festők mellett pedig a virágzó lőcsei ötvös céhnek messze földön híres mestere **Szilassy János** (működik 1729—1782) „tűzben pikturált” zománcképeivel szintén festészeti műveket alkotott.

A Szepesség művészetében is jelentős kor az 1800. év tája. Amíg azonban az ország fővárosában a XIX. század elején úgy-

szólván semmiből születik meg a képzőművészeti élet, a Szepességen csak új fellendülésről beszélhetünk. A szepesi művészet a régi hagyományok talaján virágzik fel újra. Lerch iskolájából kerülnek ki a XIX. század legkorábbi művészei s ha a lőcsei Adami-családba benősült, dán származású **Stunder Jakabnak** (1760—1818), a Szepességen alkotott oltárképei és arcképei lelkesítőn is hatottak arra a nemzedékre, amelyből azután a külföldön is nevet szerzett, lőcsei születésű, jeles művészeink kikerültek, a szepesieknek egymásra gyakorolt hatása és sok közös szepesi vonás valamennyiöknél kimutatható. Főként a régebbi mestereknél s azoknál az újabbaknál, akik szűkebb szepesi hazájukban dolgoztak éltük javán át, nyilvánul meg sok olyan tulajdonság, amely a szepesi származásra, a természeti környezet hatására és a művészeket foglalkoztató szepesi társadalom konzervatív gondolkozására vezethető vissza.

A természet fensége, amely az égbenyúló Tátrabércek között avagy azok tövében a lelkeket lenyűgözi, áhítatos leborulásra készítette mindig a Szepesség művészeit. Nem lehet csodálni, hogy ez a vadregényes szépségű föld, amely a tájképfestésnek nálunk első úttörőjét, **Müller Jánost** (1780—1828) szülte, a magyar tájképfestésnek olyan nagynevű mestereket adott és nevelt, mint amilyen volt **Markó Károly** (1791—1860), a magyar tájképfestésnek Olaszthonba áttelepedett, nagyhírű atyamestere; majd később a romantikus **Gundelfinger Gyula** (1833—1894); a természet sejtelmes hangulatainak utólérhetetlenül nagy művésze: **Mednyánszky László báró** (1852—1919); a Tátra borongós lelkű szerelmese: **Katona Nándor** (1864—1932); a szepesi erdők rajongója: **Olgyai Viktor** (1870—1929), aki a magyar grafika történetében hervadhatatlan érdemeket szerzett.

A tájkép mellett az arcképfestésnek volt mindig jó termőtalaja a Szepességen. A XVII. század közepe óta szakadatlan sorban feltalálható családi képek már említett festőinek sorozata a XIX. század első felében a Lőcsén működő és számos oltár-

képet is alkotó **Czauczik Józsefben** (1780—1857) folytatódik. Ő és kortársa, Müller János, már Bécsben tökéletesítették a Lerchtől elsajátított művészeti tudásukat. Míg Czauczik a helyi művészeti igényeket szolgálta egész életén át, kevéssel ifjabb lőcsei honfitársa, **Rombauer János** (1782—1849) már szűknek találta a szepesi pátriát s egészen az orosz cár udvaráig jutott el. Czaucziknál tanultak azután a század derekán működött arcképfestők, akik közül **Müller Gusztáv** (1811—?), **Tibély Károly** (1813—1880) és **Boemm Tivadar** (1822—1889) emelkednek ki. Az utóbbi a külföldön folytatta tanulmányait s két évtizednyi lőcsei rajztanárság után ott is fejezte be életét.

A festészettel hivatásszerűen foglalkozó művészek mellett a rajznak hivatott mesterei foglalkoztak a Szepességen az ifjabb nemzedékek rajzoktatásával. Ezek közül kiválik Müller János idősebb fia, **Müller Lajos** (1807—1864) és ennek tanítványa, **Forberger Vilmos** (1848—1928). Utóbbi a Tatra rendkívül szabatos rajzolásával és a szepesi műemlékek megörökítésével tette nevét ismertté. Hasonló irányban működött a szepesszombati **Wallachy Jenő** is (1854—1934).

A századforduló körül feltűnt festőknek már gazdagabb a tárgyköre. Az elhúnytak közül **Bacsa András** (1874—1933) figurális kompozíciókkal és arcképekkel tűnt fel. **Szent-István Gyula** (1881—1930) megrázó drámai erejű bányászképeivel és lovasképeivel aratott elismerést. Az élők közül **Fehérné Boemm Ritta** interieurjei és csendéletei mindig vonzó tárgyai a műbarátok érdeklődésének. **Boruth Andor** már mint számos alkalommal, külföldön is kitüntetett nagynevű művész lett Szepesség lakosává, ahol immár harmadik évtizede alkotja lélekbemarkoló jellemzésű arcképeit, önarcképeit s a tátraaljai nép köréből vett tárgyú alakos képeit. **Dobai Székely Andor** figurális kompozíciókkal, arcképekkel, később keleti tárgyú képekkel szerepelt a tárlatokon. Az utolsó két évtizedben Párisban a grafikának szentelte magát. Forberger Vilmosnak Bécsben élő leánya, **Schwarzné**

Forberger Madlén, a Szepesség templomainak, misztikus fényben csillogó szárnyas oltárainak a hódolója. A szepesi templomok interieurjeit kedveli a lőcsei **Vitéz Mátyás** is, míg a Tátra bérceinek és a festői városkák patinás érdekességeinek, úgy, mint régebben, ma is vannak nagy számmal lelkes rajongói, úgy a Szepességen élő, mint a honvággyal haza-hazajáró szepesi festők között.

A legújabb művészeti irányzatok közül a neoklasszicizmus követői **Medveczky Jenő** és **Kiss Viktor**.

A festészet mellett a szobrászat terén is voltak a Szepességnek neves fiai. A Szepesolasziban született **Böhm József Dániel** (1794—1865) Czauzikkal való ismeretsége révén lett cseresznyemagokat faragcsáló lőcsei boltossegédből a bécsi akadémia növendékévé s később az ottani vésnöki akadémia igazgatójává. **Marschalkó János** (1819—1877), a lánchidi oroszánok szobrásza is lőcsei születésű, de szüleinek lőcsei síremlékén kívül nincs alkotása a szülőföldjén. A XIX. század egyetlen jelentősebb, ma már elpusztított szobrát, a lőcsei Honvédemléket **Faragó József** (1821—1895) mintázta, aki az 50-es években számos arcképrajzot, vízfestményt is alkotott a Szepességen.

A Szepesség legkiválóbb szobrásztehetsége Szepesváralja szülötte: **Lux Elek**, az elismert szobrásztanár, akiről e rövid sorokban, amelyek különben sem akarják méltatás jellegét felölteni s csak áttekinthető tájékoztatást kívánnak nyújtani, mint a kiállítás főszervezőjéről, nem akarok bővebben szólni. A kiállítás szobrászati anyaga minden szónál ékebben beszél.

K. E.

A KIÁLLÍTOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

CZAUCZIK JÓZSEF:

1. Virágcsendélet (1800), olajfestmény, újhordai Kováts Béláné tulajdona.
2. Csendélet szőlővel, olajfestmény, Zsedényi Béla tulajdona.
3. Wieland Júlia arcképe (1825), olajfestmény, Wieland Györgyné, Wieland Andrea bárónő tulajdona.
4. Almássy Lajos szepesi alispán arcképe, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
5. Prihradny János Dániel és családja, olajfestmény, breznói Prihradny Kálmán tulajdona.
6. Madonna, olajfestmény, oltárkép-vázlat, báró Kray István dr. tulajdona.
7. Ismeretlen fiú arcképe, olajfestmény, Kostenszky Kálmánné tulajdona.
8. Férfi arckép, olajfestmény, újhordai Kováts Béláné tulajdona.
9. Női arckép, olajfestmény, Zsedényi Béla tulajdona.
10. Arckép tanulmány, ceruzarajz, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
11. Tanulmányok férfiarcképekhez, ceruzarajzok, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
12. Tanulmányfej, ceruzarajz, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.

MÜLLER JÁNOS:

13. Jupiter és Junó (1797), olajfestmény, Wieland Györgyné Wieland Andrea bárónő tulajdona.
14. Lőcse látképe (1815), vízfestmény, újhordai Kováts Béláné tulajdona.
15. Lőcse a várhegyről (1816), vízfestmény, Görgey Lajos tulajdona.
16. A Táttra a lőcsei várhegyről (1816), vízfestmény, Görgey Lajos tulajdona.
17. Késmárk látképe (1817), vízfestmény, újhordai Kováts Béláné tulajdona.
18. Kakaslovnicz látképe (1820), vízfestm., a Történeti Képcsarnok tulajd.
19. Részlet a Tarpatok völgyéből (1826), vízfestmény, újhordai Kováts Béláné tulajdona.
20. Tarpatoki vízesések (1827), vízfestmény, Haberern György tulajdona.

ROMBAUER JÁNOS:

21. Férfiarckép (1813), olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
22. Orosz gróf arcképe (1815), olajfestm., újhordai Kováts Béláné tulajd.

MARKÓ KÁROLY:

23. A Táttra Kakaslomnicról (1813 ?), vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
24. A Táttra Lucsivnárról (1813), vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
25. Képzeleti táj (1814), vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
26. Téli táj (1820), vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
27. Szepesi táj, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
28. Uborkát hámozó leány, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
29. Visegrád, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
30. Alföldi táj, olajfestmény, a Fővárosi Képtár tulajdona.
31. Olasz táj, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
- 31a Olasz táj kápolnával, olajfestmény, Wolfner Gyula tulajdona.
- 31b Páris ítélete, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.

BOHM JÓZSEF DÁNIEL:

32. Ólomlecsapat a művész önarcképével.
33. Krisztus érem, ezüst.
34. Jacquin Miklós József báró arcképes emlékérmé, ónból (1817).
35. Fodor József énekesnő ezüst arcképes érmé (1819).
36. V. Ferdinánd ezüst koronázási érmé (1830).
37. Ugyanez, ónból.
38. Az Egyetem Budára helyezésének 50. éves jubileumára, ezüstérmé (1830).
39. Erdély hódolatának ezüstérmé (1837).
40. Ugyanez, bronzból.
41. Egeri Székesegyház felszentelésének ezüstérmé (1837).
42. Orvosok és természetvizsgálók temesvári vándorgyűlésének ezüstérmé (1843).
43. József nádor jász-kún kapitánysága félszázados ünnepének ezüst emlékérmé (1846).
44. Orvosok és természetvizsgálók kassai és eperjesi vándorgyűlésének bronzérmé (1846).

45. Orvosok és természetvizsgálók soproni vándorgyűlésének bronzérme (1847).
46. Galanthai herceg Esterházy Pál bronz arcképes emlékérmé (1847).
47. Ferencz József és Erzsébet esküvőjére ezüstérem (1854).
48. Bene Ferenc orvostudor bronz arcképes emlékérmé (1863).
49. Magyar Tudományos Akadémia bronz jutalomérme.
50. Magyar Országos Gazdasági Egyesület bronz jutalomérme.
51. Magyar Országos Gazdasági Egyesület bronz jutalomérme a tenyész-tési érdemnek.
52. Magyar Gazdasági Egyesület gyümölcstermesztési ezüst jutalomérme.
53. Pestmegyei Gazdasági Fiók-Egyesület ezüst jutalomérme.
54. Magyar Gazdasági Egyesület ezüst jutalomérme felirat nélkül.
- 55—56. Két darab viasz minta férfi és nő képmásával.
57. Metternich herceg kelheimi kőbe faragott képmása.
58. Női képmás kelheimi kőbe faragva.

TIBÉLY KÁROLY:

59. Igló égése (1849), olajfestmény, vitéz Lupkovits Miklós tulajdona.
60. Vashámor, olajfestmény, Kommer Lászlóné tulajdona.
61. Breznói Prihradny Ernő arcképe, olajfestm., Kommer Lászlóné tulajdona.
62. Lomniczai Kissevich-Horváth Ede arcképe (1853), olajfestmény, dr. Horváth László tulajdona.

FARAGÓ JÓZSEF:

63. Görgői és toporczi Görgey Gusztáv arcképe (1852), vízfestmény, dr. Görgey Ferenc tulajdona.

BOEMM TIVADAR:

64. A művész neje, olajfestmény, Boemm Ritta tulajdona.
65. A művész leánya, olajfestmény, Boemm Ritta tulajdona.
66. Mateóczi Fleischer Frigyes dr. arcképe, olajfestmény, Hoepfner Guidó tulajdona.
67. Mateóczi Fleischer Frigyes dr.-né arcképe, olajfestmény, Hoepfner Guidó tulajdona.
68. Mateóczi Fleischer Jenő arcképe, olajfestm., Hopfner Guidó tulajdona.

SZENT-ISTVÁNY TITUSZ:

69. Halastó a Tátrában, olajfestmény, Szent-István Géza tulajdona.

GUNDELFINGER GYULA:

70. Szinnye-Lipócz környéke, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
71. Csobáncz, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
72. Árva vára, olajfestmény, özv. dr. Kakusz Béláné tulajdona.
73. Diósgyőr, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
74. A kriványi kastély, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
75. Kolostor-rom, vízfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.

FORBERGER VILMOS:

76. Szepesi vár, ceruzarajz, Műemlékek Országos Bizottsága tulajdona.
77. Késmárki vár, ceruzarajz, Műemlékek Országos Bizottsága tulajdona.

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ báró:

78. Alkony, olajfestm., az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajd.
79. Tátrai tó, olajfestmény, özv. dr. Kakusz Béláné tulajdona.
80. Tó partján, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
81. Öreg hordár, olajfestmény, Wolfner Gyula tulajdona.
82. Tájkép, olajfestmény, dr. Lázár Béláné tulajdona.
- 83a—m Tizenhárom olajfesmtény a Wolfner-gyűjteményből.
84. Abszintivó, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
85. Őnarckép, olajfestmény, a Fővárosi Képtár tulajdona.
86. Erdő részlet, tollrajz, az Orsz. Magyar Szépművészeti Múzeum tulajd.
87. Fenyves erdő, ceruzarajz, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.

WALLACHY JENŐ:

88. Zöld tó, vízfestmény, özv. Hensch Aurélné tulajdona.
89. Poprádi tó, vízfestmény, özv. Hensch Aurélné tulajdona.

KATONA NÁNDOR:

90. Női arckép, olajfestmény, Szántó Sándor dr. tulajdona.
91. Lomnici csúcs, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
92. Téli nap, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
93. Holdas éj a Tátrában, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
94. Szél és eső, olajfestmény, a Fővárosi Képtár tulajdona.
95. Nagyszalóki csúcs, olajfestmény, Szántó Sándor dr. tulajdona.
96. Fenyőháza szitáló esőben, olajfestmény, Szántó Sándor dr. tulajdona.
97. Kődös alkony, olajfestmény, Szántó Sándor dr. tulajdona.
98. Pipázó hegy, olajfestmény, Löw Andor dr. tulajdona.
99. Este a hegyek között, olajfestmény, Löw Andor dr. tulajdona.
100. Kőd a Dunán, olajfestmény, Löw Andor dr. tulajdona.
101. Havas táj, olajfestmény, Löw Andor dr. tulajdona.
- 102a—e. Öt olajfestmény, a Wolfner-gyűjteményből.

F. BOEMM RITTA:

- | | | |
|--------------------------------|-------|---------|
| 103. Intérieur, vízfestmény | | 350.— P |
| 104. Iriszek, vízfestmény | | 250.— P |
| 105. Virágos kert, vízfestmény | | 500.— P |

KIRCHMAYER GYÖZÖ:

106. Szepes vára, vízfestmény, magántulajdon.

BOEMM KLÁRA:

- | | | |
|---------------------------|-------|--------|
| 107. Virágok, vízfestmény | | 80.— P |
|---------------------------|-------|--------|

OLGYAI VIKTOR:

- | | |
|---|---------------|
| 108. Szepesi erdő, olajfestmény, magántulajdon. | |
| 109. Viharvert cirbolya (tanulmány a „Lavinák hőse” festményhez), krétarajz | 400.— P |
| 110. Garampart, színes kőrajz, magántulajdon. | |
| 111. Malom, rézkarc | 90.— P |
| 112. Napos erdő, kőrajz | 120.— P |
| 113. Márciusi hó, színes kőrajz | 30.— P |

114. Február, rézkarc	40.— P
115. Bárányok a hóban, rézkarc	40.— P
116. Jeges patak, rézkarc	40.— P
117. Erdő napsütésben, akvatinta	40.— P

BORUTH ANDOR:

118. László Ferencné arcképe, olajfestmény, magántulajdon.
 118a Férfi kutyával, olajfestmény, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona.
 119. Őnarckép, olajfestmény, magántulajdon, eladó.
 120. Batizfalvi gazda, olajfestmény, magántulajdon, eladó.

BACSA ANDRÁS:

121. Ádám és Éva, olajfestmény, magántulajdon.
 122. Őnarckép, olajfestmény, magántulajdon.
 123. Nyíres, olajfestmény, magántulajdon.
 124. Tanulmány, olajfestmény, magántulajdon.
 125. Szontagh Jenő arcképe, olajfestmény, magántulajdon.
 126. Szontagh Emil arcképe, olajfestmény, magántulajdon.
 127. Szepes vára, vízfestmény, magántulajdon.

DOBAI SZÉKELY ANDOR:

128. Vásár Aleppóban, olajfestmény, magántulajdon.
 129. Aleppói táj, olajfestmény, magántulajdon.
 130. Tengerparti táj, olajfestmény, magántulajdon.
 131. Amiensi székesegyház, olajfestmény 500.— P
 132. Nieuporti kikötő, olajfestmény 150.— P
 133. Női arckép, pasztell 160.— P

SIMA DEZSŐ:

134. Tarpatok völgy, pasztell 240.— P
 135. Fenyves erdő, pasztell 120.— P

SZENT-ISTVÁNY GYULA:

136. Partizánok Kelet-Szibériában, olajfestmény 20.000.— P
 137. Szent Gellért a farkassal, olajfestm. Fővárosi Képtár tulajd.
 138. Gépfegyveres, olajfestmény 3.000.— P
 139. Pihenő bányász, olajfestmény 3.000.— P
 140. Őnarckép, olajfestmény 5.000.— P

KÖSZEGHY ELEMÉR:

- | | |
|--|---------|
| 141. Felhőárnyék a Tátrán, olajfestmény | 600.— P |
| 142. Jegestő a Tátrában, olajfestmény | 300.— P |
| 143. Késő őszi reggel Kakaslomniczon, olajfestmény | 300.— P |

SCHWARZNÉ FORBERGER MADLÉN:

144. Jakab templom főoltára, olajfestmény. Műemlékek Orsz. Bizottsága tulajdona.
145. Sekrestye részlet, olajfestmény. Eladó.
146. Jakab templom keresztelő kápolnával, olajfestmény. Eladó.

LUX ELEK:

- | | |
|---|-----------|
| 147. Kunvald Cézár (1930), magántulajdon. | |
| 148. Eszményi női fej (1914), magántulajdon. | |
| 149. Táncosnő | 600.— P |
| 150. Táncosnő | 600.— P |
| 151. Pogány Jenő (1929), magántulajdon. | |
| 152. Eszményi fej (1912), az Orsz. Magyar Szépművészeti Múzeum tulajdona. | |
| 153. Marietta (1922), magántulajdon. | |
| 154. Dr. Jakubovich Lajosné (1935), magántulajdon. | |
| 155. Strasser Olga (1921), magántulajdon. | |
| 156. Toperczer Ákos (1936), magántulajdon. | |
| 157. Kisleány fej (1935), magántulajdon. | |
| 158. Akt (panasz) (1935), magántulajdon. | |
| 159. Szent János (1931), magántulajdon. | |
| 160. Jeszenszky Ella (1933), magántulajdon. | |
| 161. Matyó Madonna (1934), magántulajdon. | |
| 162. Krisch Jenőné (1934), magántulajdon. | |
| 163. Vénus, fa | 1.000.— P |
| 164. Táncosnő (Nikitina) | 800.— P |
| 165. Mojzes Andorné (1931), magántulajdon. | |
| 166. Dr. Haberern J. Pál (1925), magántulajdon. | |
| 167. Urnátartó női akt (1936), magántulajdon. | |
| 168. Dr. Hutyra Ferenc (1930), magántulajdon. | |
| 169. Tanulmány (1934), magántulajdon. | |
| 170. Alice (1926), magántulajdon. | |
| 171. Csánky Dezső (1925), magántulajdon. | |
| 172. Apostol (1933), magántulajdon. | |

173. Guttman Géza (1918), Hágai Városi Múzeum tulajdona.
 174. Férfi fej (1921), az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum tulajd.
 175. Táncosnő 500.— P
 176. Térdepelő nő, márvány 600.— P
 177. Start 250.— P
 178. Akt 250.— P
 179. Gerő Ödön (1935), magántulajdon.
 180. Vathay Ferenc várkapitány fehérvári szobrának vázlata.
 181. Táncosnő 500.— P
 182. Táncos kicsi 120.— P
 182a Madonna (1937), magántulajdon.
 182b Mágócsy-Dietz Sándor (1930), magántulajdon.
 182c Luther (1934) magántulajdon.
 183. Kuthy Dezső (1935), magántulajdon.
 183a Síremlékszobor (1935), magántulajdon.
 183b Gerő Ödön (1926), magántulajdon.
 183c Síremlékszobor (1927), magántulajdon.
 184. Napozás, olajfestmény, magántulajdon.
 185. Nagynéném, olajfestmény, magántulajdon.
 186. Szepesvára, olajfestmény, magántulajdon.

VITÉZ MÁTYÁS:

187. Templom-interieur, olajfestmény 1.000.— P
 188. Lőcsei külváros, olajfestmény 600.— P
 189. Biedermaier, olajfestmény 250.— P

BARNA ELEK:

190. Magurai falu, színes rajz 60.— P
 191. A Tatra Falstinból, ecsetrajz 40.— P
 192. Vásár, ecsetrajz 40.— P

MEDVECZKY JENŐ:

193. Mese, olajfestmény. Fővárosi Képtár tulajdona.

KISS VIKTOR:

194. Lelki vágy, olajfestmény 700.— P
 195. Élettársak, olajfestmény 500.— P
 196. Gyöngédség, olajfestm., gróf Degenfeld Miksáné tulajdona.

SZ. CSORBA TIBOR:

197. Halasi cigányok, pasztell 100.— P

FEHÉR LOLLY:

198. Arckép, vízfestmény, magántulajdon.

ÓCSVÁR REZSŐ:

199. Szomolnok látképe, vízfestmény 100.— P
200. Szomolnoki torony, vízfestmény 150.— P

ifj. NÉMETH KÁLMÁN:

201. „Génusz” szoborvázlat, gipsz, magántulajdon.

GLOCK KLÁRA:

202. Utca részlet Rothenburgban, vízfestmény 200.— P
203. Napsütés Szomolnokon, vízfestmény 150.— P

Dr. BINDER DEZSŐNÉ GYALUS PIROSKA:

204. Lőcsei udvar, vízfestmény, magántulajdon.
205. Késmárki harangtorony, vízfestmény, magántulajdon.
206. Tabáni utcarészlet, vízfestmény, magántulajdon.
207. Tabáni öreg kapu, vízfestmény, magántulajdon.

SCHWARCZ-FORBERGER LUJZA:

208. Tarpataki vízesés, rézkarc 30.— P
209. Tátralomnoczi kápolna, rézkarc 30.— P
210. Tanulmányfő, rézkarc 30.— P

A KIÁLLÍTOTT MŰVEK ALKOTÓINAK NÉVSORA

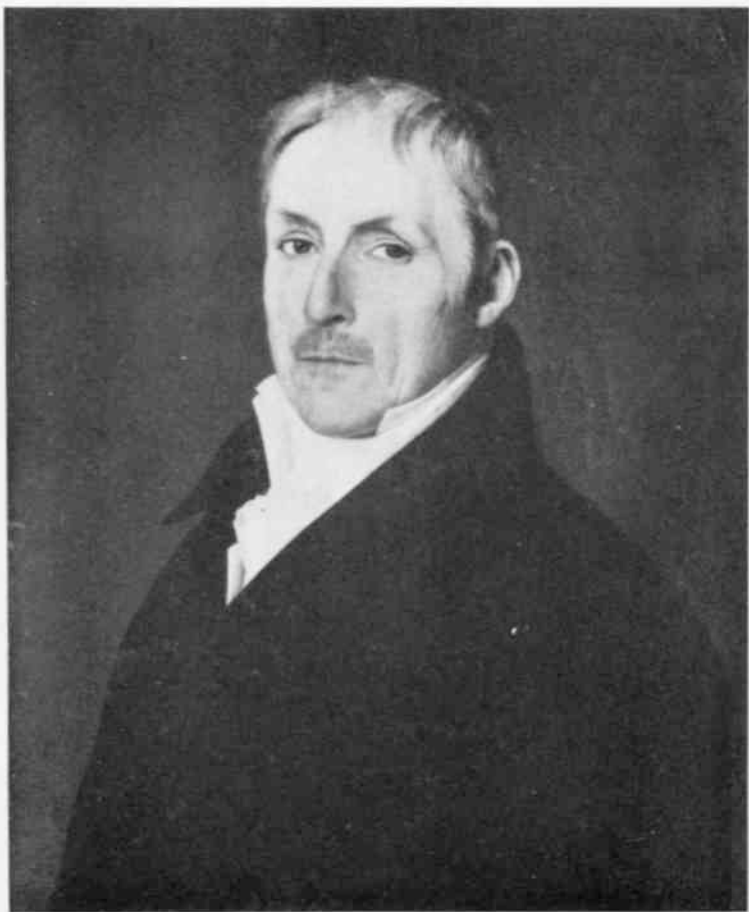
(az elhalt művészek születése és halála évszámával.)

A kiállított mű-
vek sorszámai

Bacsa András *1874 †1933	121—127
Barna Elek	190—192
Binder Dezsőné Gyalus Piroska	204—207
Boemm Klára	107
Boemm Tivadar *1822 †1889	64— 68
Boruth Andor	118—120
Böhm József Dániel *1794 †1865	32— 58
Csorba Tibor	197
Czauczik József *1780 †1857	1— 12
Dobai Székely Andor	128—133
Faragó József *1821 †1928	63
Fehér Lolly	198
Fehérné Boemm Ritta	103—105
Forberger Vilmos *1848 †1928	76— 77
Glock Klára	202—203
Gundelfinger Gyula *1833 †1894	70— 75
Katona Nándor *1864 †1932	90—102
Kirchmayer Győző	106
Kiss Viktor	194—196
Kőszeghy Elemér	141—143
Lux Elek	147—186
Markó Károly *1791 †1860	23— 31
Mednyánszky László báró *1852 †1919	78— 87
Medveczky Jenő	193
Müller János *1780 †1828	13— 20
Németh Kálmán	201
Ócsvár Rezső	199—200
Olgay Viktor *1870 †1929	108—117
Rombauer János *1782 †1849	21— 22
Schwarz-Forberger Lujza	208—210

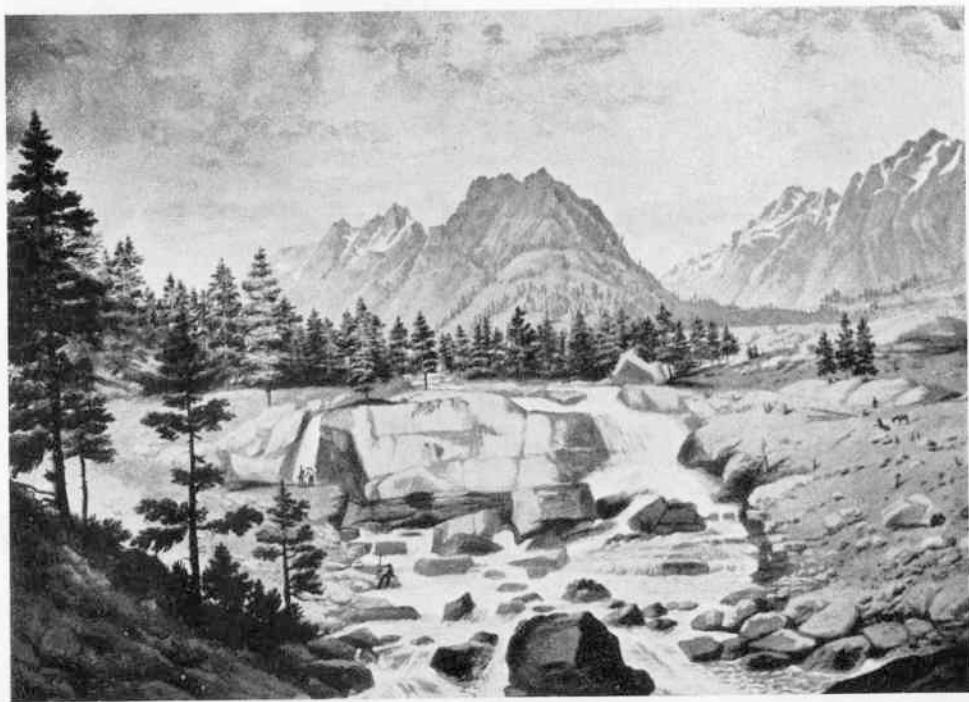
A kiállított mű-
vek sorszámai

Schwarzné Forberger Madlén		144—146
Síma Dezső *1880 †1934		134—135
Szent-István Gyula *1881 †1930		136—140
Szent-István Titusz *1823 †1888		69
Tibély Károly *1813 †1880 (?)		59— 62
Vitéz Mátyás		187—189
Wallachy Jenő *1855 †1934		88— 89



CZAUCZIK JÓZSEF

Almásy Lajos szepesi alispán arcképe.



MÜLLER JÁNOS

Tarpataki vízesés.



ROMBAUER JÁNOS

Férfi arckép.



MARKÓ KÁROLY

Téli táj.



BOHM JÓZSEF DÁNIEL

Emlékérmek.



FARAGÓ JÓZSEF

Görgey Gusztáv arcképe.



BOEMM TIVADAR

Női arckép.



GUNDELFINGER GYULA

A kriványi kastély.



FORBERGER VILMOS

Önarckép.



MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ

Alkony.



KATONA NÁNDOR

Téli táj.



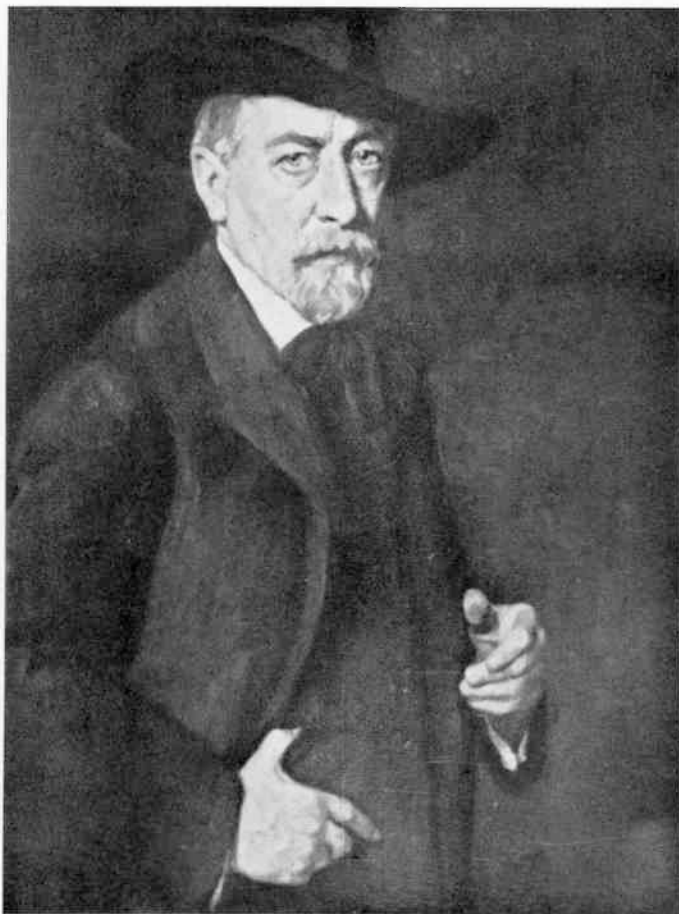
BOEMM RITTA

Interieur.



OLGYAY VIKTOR

Viharvert cirbolya.



BORUTH ANDOR

Önarckép.



BACSA ANDRÁS

Szontágh Jenő arcképe.



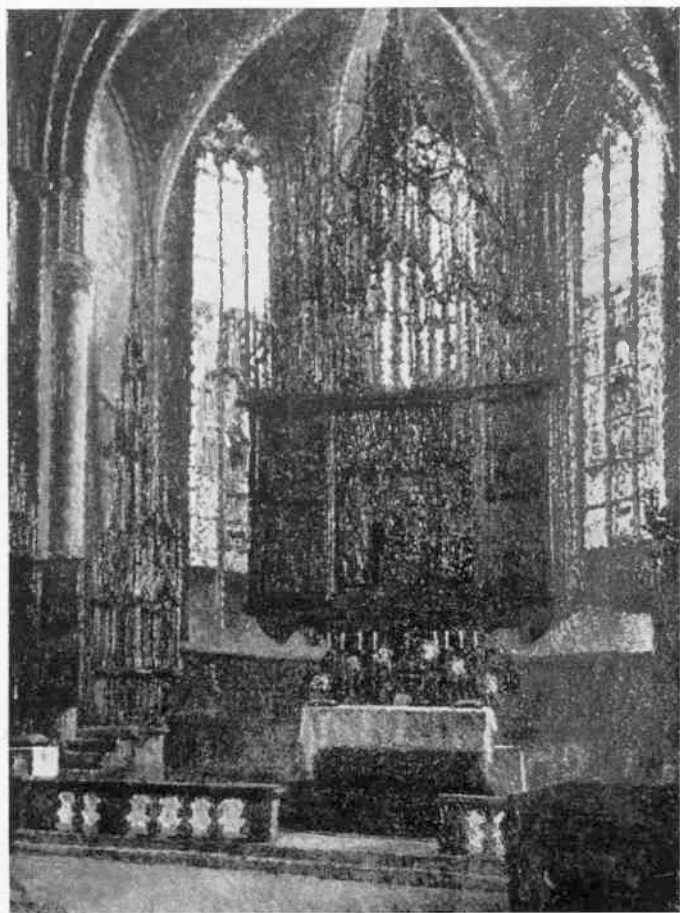
DOBAI SZÉKELY ANDOR

Vásár Aleppóban.



SZENT-ISTVÁNY GYULA

Bányászhalál.



SCHWARZ-FORBERGER MADLÉN

A lőcsei főoltár.



LUX ELEK

Keresztelő Szent János.



LUX ELEK

Táncosnő.



LUX ELEK

Hutyra Ferenc dr. mellszobra.



LUX ELEK

Leányfej.



VITÉZ MÁTYÁS

Templominterieur.



MEDVECZKY JENŐ

Mese.



BINDER DEZSÖNÉ

Tabáni részlet.